

ЛІТЕРАТУРА

1. Kim, H. S., & Park, H. S. (2015). Lithium-ion battery safety issues and novel safety-enhancing materials. *Nano Energy*, 16, 411-436.
2. Soltani, M., & Shakeri, M. (2020). Electromagnetic interference between electric vehicles and nearby electronic medical devices: a systematic review. *Journal of Medical Engineering & Technology*, 44(7), 402-413.
3. Sharma, A., & Ebihara, K. (2020). Electric vehicle battery charging strategies for optimal performance and longevity: Issues and challenges. *Sustainable Energy Technologies and Assessments*, 42, 100819.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ БУДІВЕЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ НА ПІДРОБЛЮВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

SECURITY OF BUILDING OBJECTS IN COUNTERFEIT TERRITORIES

*Курсант (I рівень навчання) Омелянчук М. Б.,
науковий керівник к.т.н., с.н.с., доцент Миргород О. В.*

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

Анотація. Розглянуті основні принципи забезпечення безпеки будівельних об'єктів на підроблюваних територіях.

Ключові слова: будівельні об'єкти, забезпечення безпеки, підроблювані території.

Annotation. The main principles of ensuring the safety of construction objects in counterfeit territories are considered.

Keywords: construction sites, security, counterfeit territories.

Вступ. Підроблюваними можна назвати такі ділянки території, де розташовуються підприємства з видобутку корисних копалин і, відповідно, знаходяться шахти, штольні та інші підземні виробітки, що утворюють достатньо велику кількість технологічних порожнин після видобуття корисних копалин. В Україні такі території знаходяться, зокрема, в Донбасі, Одесі.

Актуальність. В районах з територією, що підробляється, виникають осідання і горизонтальний зсув земної поверхні, внаслідок чого виникають деформації будівель і споруд. Деформації виражаються в появі тріщин у стінах, обваленні окремих ділянок стін і т.д.

При розробці корисних копалин підземним способом у ґрунтовому масиві залишаються порожнини, а на поверхні – чашоподібні западини, які називають мульди зрушення (мульди зсуву). Розміри мульди зсуву залежать від розмірів виробітку, товщини пласта, глибини розробки, фізико-механічних властивостей ґрунту. Деформації земної поверхні бувають у вигляді провалів, тріщин, уступів із тріщинами, плавних осідань. Тому необхідна раціональна орієнтація кварталів та ділянок забудов: будинки

треба розташовувати під прямим кутом у плані до напрямку поширення мульди зсуву (рис. 1);

При проектуванні та будівництві споруд на підроблюваних територіях користуються документами:

– «ДБН В.1.1-45:2017 Будівлі і споруди в складних інженерно-геологічних умовах. Загальні положення»;

– «ДБН В.1.1-46:2017 Інженерний захист територій, будівель і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення».

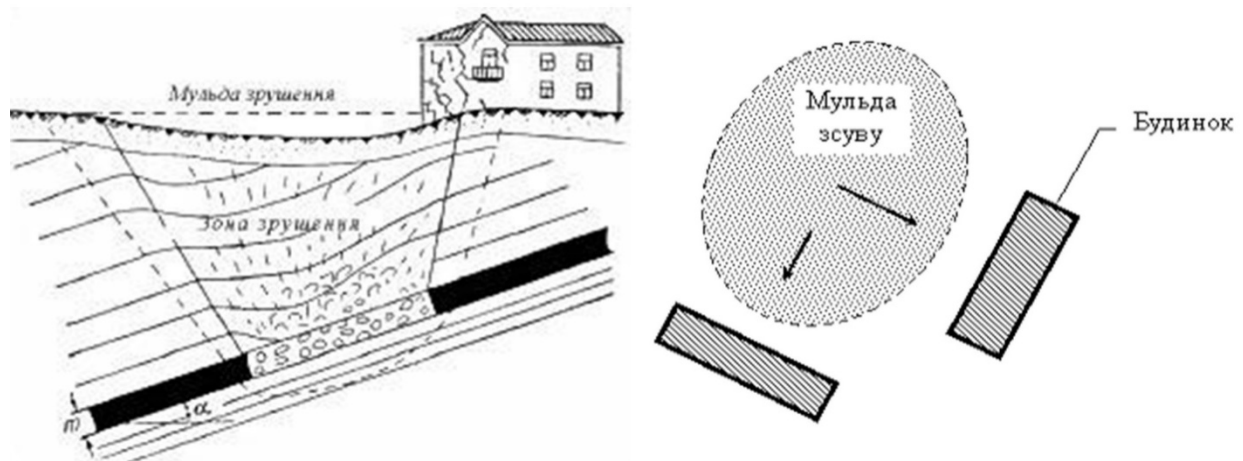

Рисунок 1 – Мутьда зрушення (мутьда зсуву) та приклад правильного розташування будівель відносно неї.

Висновок. Та площа земної поверхні, яка зазнає зсувів (осідання та горизонтальне зміщення під впливом підземних гірничих розробок), потребує: архітектурно-планувальних заходів та вибір об'ємно-планувальних рішень, а саме раціональну орієнтацію кварталів та ділянок забудов. Будинки треба розташовувати під прямим кутом у плані до напрямку розповсюдження мульди зсуву; застосування найпростіших у плані конфігурацій будівель з улаштуванням деформаційних швів, які поділяють будівлю на блоки; застосування конструктивної схеми будівлі з підвищеною жорсткістю з'єднання елементів, яка не припускає їх взаємних переміщень (великопанельний жорсткий каркас, рами з жорсткими вузлами); застосування конструктивної схеми з шарнірно-зв'язковим з'єднанням елементів, взаємне переміщення яких практично не порушує експлуатаційної придатності будівлі. При цьому треба враховувати можливе відхилення несучих конструкцій від вертикалі та горизонталі при осіданнях, а також передбачити можливі деформації в інженерних комунікаціях. Проекти будинків і споруд, що зводяться на підроблюваних територіях, слід розробляти на основі гірничо-геологічних обґрунтування, яке повинно містити: геологічні та гідрогеологічні дані про підробляється товщі; плани гірничих робіт із зазначенням перспективи розробок корисних копалин; відомості про системи розробки корисних копалин; дані про очікувані (ймовірні)

значеннях деформацій земної поверхні; перелік намічених будівельних і гірських заходів захисту; дозвіл на будівництво.

ЗАСОБИ ІНЖЕНЕРНОГО ЗАХИСТУ ВІД ЗАТОПЛЕННЯ ТА ПІДТОПЛЕННЯ MEANS OF ENGINEERING PROTECTION AGAINST FLOODING AND UNDERFLOODING

*Курсант (І рівень навчання) Радіонов Я. О.,
науковий керівник к.т.н., с.н.с., доцент Миргород О. В.*

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

Анотація. Розглянуті основні засоби забезпечення інженерного захисту від затоплення та підтоплення.

Ключові слова: підтоплення ґрунтів, обвалування, інженерний захист.

Annotation. The main means of providing engineering protection against flooding and flooding are considered.

Keywords: soil flooding, rockfall, engineering protection.

Вступ. Підтоплення – підйом рівня підземних вод та зволоження ґрунтів, які ведуть до порушення господарської діяльності на даній території, до зміни фізичних та фізико-хімічних властивостей підземних вод, перетворення ґрунтів, видового складу, структури та продуктивності рослинного покриву, трансформації місць помешкання тварин.

Актуальність. При підтопленні заболочується та засолюється ґрунт, погіршується санітарний стан місцевості, руйнуються споруди, будівлі та дороги.

Підтоплення негативно впливає на:

- зміну фізико-механічних властивостей ґрунтів в основах інженерних споруд;
- надійність конструкцій будівель і споруд;
- стійкість і міцність підземних споруд;
- корозію підземних частин металевих конструкцій, трубопровідних систем, систем водопостачання і теплофікації;
- надійність функціонування інженерних комунікацій, споруд і обладнання;
- прояв суфозії та ерозії;
- санітарно-гігієнічний стан території;
- умови зберігання продовольчих і непродовольчих товарів у під-вальних і підземних складах.